

Наукова бібліотека
Вінницького національного медичного
університету ім. М. І. Пирогова

Бібліотека і читач в ракурсі соціологічних досліджень

**Наукова бібліотека
Вінницького національного
медичного університету ім. М. І. Пирогова**

**Бібліотека і читач у ракурсі
соціологічних досліджень**

Вінниця, 2023

УДК 026:61(477.44-21)]:316.77

Б 59

Укладачі: Бондарчук Я. С., завідувач відділу науково-методичної роботи
Мельник М. І., заступник директора
Наукової бібліотеки

Відповідальна за випуск Кравчук Н. М., директор
Наукової бібліотеки

Б 59 Бібліотека і читач у ракурсі соціологічних досліджень / метод. об'єднання бібліотек ЗВО м. Вінниці, Наукова бібліотека ВНМУ ім. М. І. Пирогова ; упоряд. Я. С. Бондарчук, М. І. Мельник ; відп. за вип. Н. М. Кравчук. – Вінниця, 2023. – 28 с.

УДК 026:61(477.44-21)]:316.77

ПЕРЕДМОВА

Сучасна бібліотека... Яка вона? Комфортна та атмосферна, наповнена різноманітним ресурсів? Простір дозвілля та відпочинку, в якому приємно спілкуватися з друзями та долучатися до цікавих культурно-освітніх заходів та активностей?

Відповіді на ці запитання вдалося дізнатись працівникам бібліотеки, аналізуючи опитування «Простір бібліотеки у площині освіти і дозвілля» та «Книгозабезпеченість навчальних потреб користувачів бібліотеки». Отримані відповіді читачів є тим інструментом, який дасть змогу зрозуміти їх потреби та вподобання, інтереси та відчуття.

Мета проведення анкетувань передбачає:

- **Визначення потреб аудиторії.** Опитування дасть можливість з'ясувати конкретні послуги та ресурси, які цікавлять користувачів. Вивчені потреби та пропозиції читачів будуть враховані в подальшому розвитку бібліотеки.

*

- **Оцінка якості роботи.** Опитування сприятимуть визначенню рівня задоволення користувачів послугами бібліотеки. Завдяки зібраній інформації можна виявити сильні та слабкі сторони роботи бібліотеки та вжити заходів для поліпшення якості надання послуг.

*

- **Виявлення проблем.** Опитування дозволить виявити проблеми або недоліки, з якими зіштовхуються користувачі в процесі використання бібліотечних послуг, та покращити якість обслуговування.

*

- **Планування розвитку.** Опитування сприятимуть прогнозуванню подальшого розвитку та вдосконалення діяльності бібліотеки. Інформація, отримана від користувачів, допоможе визначити пріоритети та напрями розвитку бібліотечних послуг.

*

- **Залучення читачів.** Опитування є важливим інструментом залучення користувачів до процесу прийняття рішень щодо розвитку бібліотеки. Це є свідченням того, що думка кожного користувача важлива, а їхні пропозиції та побажання розглядаються при плануванні роботи бібліотеки.

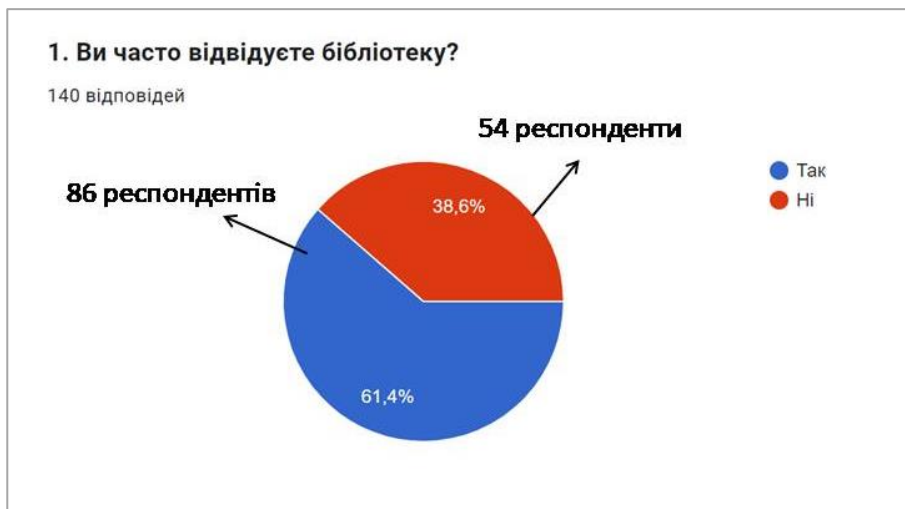
*

- **Створення комфортного середовища.** Відповіді на питання анкети допоможуть визначити рівень комфортності бібліотечного простору та його покращення.

«ПРОСТІР БІБЛІОТЕКИ У ПЛОЩИНІ ОСВІТИ І ДОЗВІЛЛЯ»

В опитуванні «Простір бібліотеки у площині освіти і дозвілля» взяло участь 140 респондентів, серед яких студентів першого курсу – 44, другого – 16, третього – 28, четвертого – 18, п'ятого – 21 та шостого – 7 учасників. Не вказали навчальний курс 4 респонденти та 1 – не уточнив необхідну інформацію. 1 особа зазначила, що є випускницею 2019 року навчання. Це дозволяє зробити припущення, що інтерес до бібліотеки у сфері освіти і дозвілля продовжується й після закінчення університету.

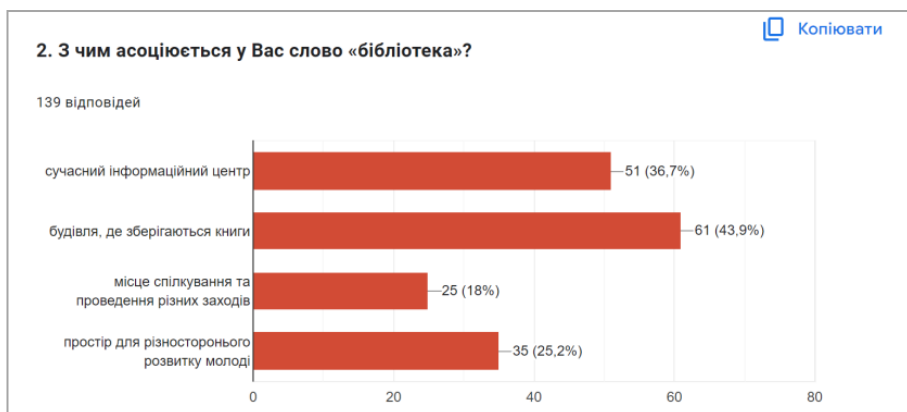
Запитання до респондентів **чи часто вони відвідують бібліотеку** мало на меті визначити потребу в її послугах. 86 студентів зазначили, що часто. Це може вказувати на те, що бібліотека для них є важливою частиною їх навчально-освітньої діяльності та простором дозвілля й спілкування. 54 опитаних не часто відвідують бібліотеку. Ймовірно, через наявність альтернативних джерел інформації або матеріалів для навчання, які студент отримує за межами бібліотеки.

Запитання «**З чим асоціюється у вас слово "бібліотека"?**» цікаве у різних напрямках. Знання асоціацій дозволяє бібліотекам розробити ефективні маркетингові стратегії, спрямовані на залучення нових користувачів, збереження наявних та дасть можливість якісно адаптуватися до потреб аудиторії, покращити свої послуги, ресурси тощо.

За результатами опитування, слово «бібліотека» викликає різні асоціації у респондентів. Це свідчить про різноманітність функцій і ролей, які відіграють книгозбірні у нашому суспільстві. Для 61 респондента бібліотека – це будівля, де зберігаються книги. Така думка підкреслює важливу роль бібліотек у зберіганні інформації. Сучасним інформаційним центром, в якому доступні новітні технологічні та інформаційні ресурси бібліотека стала для 51 опитаного. Про її важливу соціокультурну роль у спільноті вказало 25 респондентів, для яких бібліотека – місце спілкування та проведення різних заходів. 35 опитаних зазначили, що бібліотека важлива як простір для різностороннього розвитку молоді. Це підкреслює освітню функцію та її особливе місце для розвитку студентської молоді.

Такі різні асоціації відображають багатогранність діяльності бібліотеки, яка є не лише місцем зберігання книг, а й важливим центром знань, освіти, інформації, спілкування та розвитку.

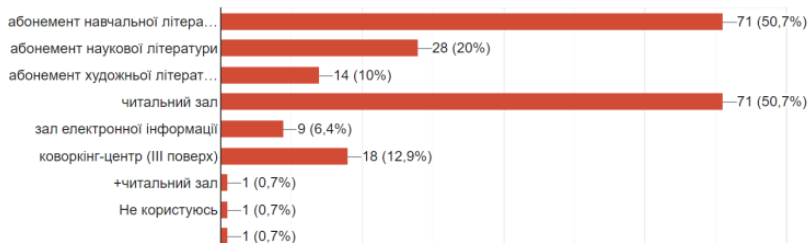
Відповіді на запитання **«Послугами якого структурного підрозділу бібліотеки ви найчастіше користуєтеся»** вказують на різноманітність бібліотечних послуг і ресурсів. Для більшості респондентів, 72 користувачів бібліотеки, найпопулярнішим є читальний зал. Значна кількість опитаних, а саме, 71 респондент найчастіше використовує навчальний абонемент. Абонемент наукової літератури відвідують 28 респондентів. Важливим місцем перебування для 18 студентів став коворкінг-простір. Для тих, хто цінує художню літературу, необхідним є художній абонемент, а це – 14 опитаних читачів. Мати доступ до електронних ресурсів та баз даних у залі електронної інформації необхідно для 9 респондентів.

Відрадно відмітити, що для читачів бібліотеки важливими є всі структурні підрозділи. Перевагу надають комфортному простору читального залу, де вони можуть зручно працювати одноосібно та групами з друкованими виданнями, які завжди доступні читачам. Активно використовують абонемент навчальної літератури для освітніх потреб та абонемент наукової літератури – для ґрунтовних фахових досліджень. Приємно, що, вивчаючи медицину, серед студентів є шанувальники художнього слова. Низький показник відвідування залу електронної інформації пояснюється такими причинами: наявність власних гаджетів, якими користуються в будь-якому місці бібліотеки та поза її межами; студенти 1-2 курсів, які активно взяли участь в опитуванні, на цьому етапі навчання не надто орієнтовані на послуги залу; значна частка користувачів залу – іноземні студенти, які не взяли участь в опитуванні.

3. Послугами якого структурного підрозділу бібліотеки Ви найчастіше користуєтесь?

Копіювати

140 відповідей

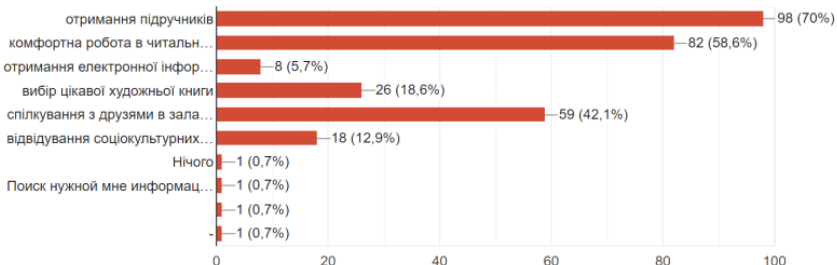

Доцільним для розвитку бібліотеки було запитання **що спонукає користувачів відвідувати бібліотеку**. Респонденти мали можливість обрати декілька варіантів відповідей. 98 користувачів відвідують бібліотеку для отримання підручників для навчання. Бібліотека з кожним роком стає все привабливішим місцем для зарубіжних та вітчизняних студентів, які шукають зручний та затишний простір для навчання. Тому комфортні читальні зали із задоволенням використовують 82 респонденти. Спілкування з друзями у просторі бібліотеки є чудовою можливістю для 52 студентів. 26 респондентів залюбки приходять до бібліотеки, щоб обрати для читання нову цікаву художню книгу, тому актуальність поповнення фонду художніми новинками також важлива. Відвідують читачі бібліотеку й задля участі в соціокультурних заходах, саме так відповіли 18 опитаних. Доступ до електронних ресурсів та баз даних є мотивацією для 9 респондентів. 1 читач відповів, що здійснює в бібліотеці пошук інформації для розвитку свого хобі та 2 респонденти не вказали, що їх спонукає до відвідування.

Загалом, бібліотека виконує різні функції для задоволення низки читацьких потреб. Важливо підтримувати та розвивати ці послуги, щоб надалі залишатися місцем активного студентського життя.

4. Що спонукає Вас відвідувати бібліотеку (можна вибрати декілька варіантів відповідей).

140 відповідей

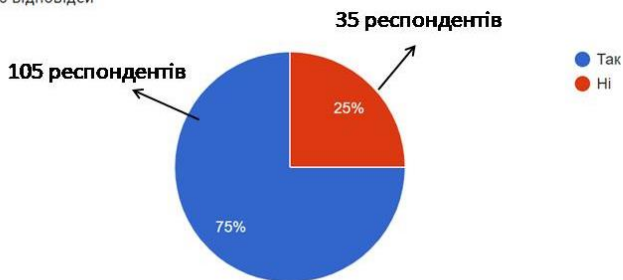

Вивчення думки про **необхідність проведення соціокультурних заходів в бібліотеці** було важливим для планування роботи в цьому напрямі. 105 респондентів зазначили, що такі заходи є важливим напрямом діяльності бібліотеки. Творчі зустрічі, лекції, квартирники можуть створювати додатковий інтерес для відвідування. Важливо також враховувати думки тих 35 опитаних студентів, які дали відповідь на це запитання «ні». Доцільно збалансувати ці дві точки зору та розглянути варіанти, як зацікавити цю групу користувачів.

5. Чи вбачаєте Ви необхідність проведення соціокультурних заходів в бібліотеці?

Копіювати

140 відповідей

Сучасні студенти – креативна молодь, яка володіє творчим мисленням та великим потенціалом особистості, що прагне мати можливість рости, розвиватися і досягати успіху. Саме тому було цікаво дізнатися **чому саме присвячено дозвілля наших студентів.**

Взаємодія з рідними та близькими людьми є важливою для 91 опитаного, спілкуванню з якими вони приділяють значну частку свого часу. Самоосвіта є невід’ємним елементом проведення вільного часу для 90 респондентів, що є свідченням мотивованого бажання навчатися та розвиватися. Перегляду кіно та відеофільмів увагу приділяють 86 респондентів, читанню – 71. 18 респондентів віддають перевагу соціальним ініціативам та волонтерству як способу допомогти іншим і робити цей світ кращим. Опитані студенти зазначили й інші хобі, які є джерелом натхнення та відпочинку: комп’ютерні ігри, участь у гуртках студентського дозвілля, малювання, музика, гра на укулеле, спорт, волейбол, катання на машині, сон, навчання, відпочинок. Загальна картина свідчить про багатогранність інтересів опитаних респондентів, яким вони присвячують свій вільний час.

Важливе запитання стосувалося **причин, які заважають студентам відвідувати культурні заходи в бібліотеці**. Основним фактором для 95 респондентів є брак часу. Це може свідчити про те, що навчання у медичному закладі вищої освіти потребує багато зусиль та часу. 61 респондент вказав загальну втому та відсутність настрою, що може бути пов'язано зі стресом та перевантаженістю в навчанні. Брак інформації про цікаві культурні події, що відбуваються у бібліотеці відмітило 30 респондентів. 18 студентів вказали, що саме через відсутність компанії вони не відвідують культурні заходи. Для деяких осіб важливо мати друзів та товаришів для відвідування різного роду подій. Деякі респонденти вказали інші причини: не цікавлять ніякі заходи, немає бажання, відсутність цікавих заходів.

Загалом, на основі аналізу відповідей можна визначити конкретні кроки для зростання інтересу до соціокультурних заходів бібліотеки. Зокрема, розглянути можливість проведення релаксаційних та інших заходів, які допоможуть студентам підняти настрій та зменшити втому; звернути увагу на покращення способів інформування студентів про культурні заходи; розглянути можливість організації зустрічей, які сприятимуть студентським знайомствам та спілкуванню.

В ракурсі аналізу опитування студентів доцільно розглянути запитання стосовно того, **які б заходи викликали у них інтерес**. 89 опитаних вказали, що їх цікавлять зустрічі з письменниками та науковцями. Такі відповіді свідчать про те, що для студентів спілкування та особисті зустрічі з талановитими людьми у сфері науки та літератури є важливими. 45 опитаних читачів надають перевагу театралізованим дійствам. Формат квартирників цікавий для 40 студентів, а тематичні батли – 32 респондентам. Своєю чергою 29 опитаних цікавлять народознавчі заходи, окремих студентів – літературні вечори, обговорення поезії та художніх творів, стендапи та заходи з фінансової грамотності.

Бібліотечним фахівцям доцільно взяти до уваги популярність подібних заходів серед студентської аудиторії, плануючи свої заходи.

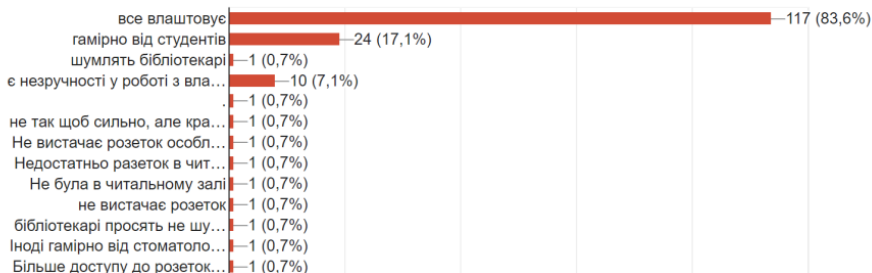
Забезпечення комфорту та продуктивності навчання студентів є важливим завданням для бібліотечних фахівців. Тому в опитування було включено запитання **«Чи забезпечено належні умови роботи в читальних залах?»**. 117 студентів відповіли, що їх влаштовують умови роботи в читальних залах бібліотеки. Ця позитивна оцінка свідчить про те, що бібліотекарі

створили належний комфорт, затишок і атмосферу. Проблему з доступом до вільних розеток вказали 4 опитаних студенти. 10 студентів повідомили про незручності в роботі, пов'язані з власними гаджетами. Ця проблема, ймовірно, може також бути пов'язана з відсутністю достатньої кількості розеток. Питання тиші в читальних залах бібліотеки викликало шквал пропозицій і думок. На гамір від читацької аудиторії скаржаться 25 студентів, що, безумовно, є проблемою для зосередження під час навчання. Важливо розуміти, що студентство – це молоді й активні люди, і де б вони не збиралися, це місце завжди буде наповнене гамірним життям. Тому чудово було б мати більше облаштованих окремих зон для тих, хто бажає працювати в тиші або навпаки. 1 студент вказав, що йому заважають бібліотекарі, які шумлять. Питання професійної поведінки бібліотекарів важливе і його потрібно обговорити на внутрішніх заходах колективу. Ще 1 студент, навпаки, зазначив, що бібліотекарі просять не шуміти. Можливо, таким чином було здійснено спробу бібліотекарів забезпечити тишу в приміщенні, але, як бачимо, це також може викликати негативну реакцію деяких студентів. Тому лише ввічлива комунікація та щире бажання допомогти вирішить будь-яке проблемне питання, допоможе розглянути оптимальний спосіб досягнення балансу між тишею та зручністю умов роботи студентів.

Загалом, результати анкетування підтверджують, що більшість студентів задоволені умовами, які створені в читальних залах бібліотеки, але є певні аспекти, які завжди можна покращити, зокрема: правила тиші, облаштування додаткових розеток чи мережевих фільтрів та ін.

9. Чи забезпечено належні умови роботи в читальних залах? (можна вибрати декілька варіантів відповідей).

140 відповідей

Прагнення до покращення середовища для навчання студентів завжди є важливою складовою діяльності бібліотеки. В анкету було включено запитання стосовно **побажань та зауважень щодо роботи читальних залів та пропозицій студентів її покращити.**

96 респондентів, переважна більшість опитаних, залишили це запитання без відповіді. Ймовірно, вони задоволені роботою читальних залів та мають все необхідне для своєї навчальної діяльності. Такий висновок можна зробити зі схвальних відповідей на наступне питання анкети стосовно оцінки простору бібліотеки, адже там немає жодної негативної думки.

11 студентів в різній формі відповіли, що їх все влаштовує: *«Все прекрасно», «Все супер!», «Все добре», «Все окей», «Все чудово».* Отримали й щирі подяки від читачів, які свідчить про те, що вони цінують роботу бібліотекарів і позитивно оцінюють послуги бібліотеки: *«Мене все влаштовує. Гарний персонал!», «Все супер, дякую!», «За час навчання бібліотека вдосконалилась».*

8 респондентів висловили побажання збільшити кількість розеток. Це конкретне зауваження важливе для студентів, які часто використовують електронні пристрої під час навчання:

«Контроль за станом освітлення, збільшити кількість розеток», «Було б добре, якби було більше розеток», «Більше диванів та розеток», «Часом не вистачає розеток».

8 респондентів бажають, щоб у бібліотеці були автомати з кавою та їжа: *«Було б непогано поставити кавовий автомат», «Автомат з кавою, не виходячи за межі читальної зали», «Хотілось би мати кавомашину у бібліотеці»* та ін. Доцільно врахувати, що наявність бібліотечних кафе – це досить поширена практика в бібліотеках багатьох країн.

2 респонденти висловили бажання дотримуватись тиші: *«Все влаштовує, але іноді гамірно»*. Це також важливо враховувати, можливо, шляхом забезпечення спеціальних зон для тих, хто хоче працювати у тиші. Адже натомість є й інші респонденти, які надали наступні побажання, а саме, *«Створити ще місця, де можна займатись групою»*.

Були висловлені й інші зауваження та побажання, зокрема: *«Бажано, щоб і на 2 поверсі були англійські книги», «Хочеться, щоб бібліотека працювала довше», «Збільшити асортимент наукової літератури», «Побільше соціокультурних заходів», «Зустрічі з письменниками і науковцями»* та, навіть, *«Вільний доступ до користування комп'ютерами»*, хоча в бібліотеці облаштовано сучасний зал електронної інформації, де кожен студент має можливість вільно використовувати техніку для навчання та розвитку.

Загалом, пропозиції студентів можуть якісно поліпшити роботу бібліотеки та позитивно вплинути на створення комфортних та продуктивних умов для навчання. Оскільки одна з найчастіших пропозицій, яку отримали під час опитування, стосувалася наявності кавових апаратів в читальних залах бібліотеки, доцільно зауважити, що ми розуміємо, що кава є важливим елементом робочого процесу, особливо в періоди інтенсивної підготовки до іспитів. Тож в майбутньому бібліотека може розглядати вирішення цього питання.

10. Ваші побажання і зауваження до роботи читальних залів, що нового Ви хотіли б запропонувати?

44 відповіді

Все чудово!

Збільшити кількість розеток

Все влаштовує

Автомат з їжею та напоями

Все супер!

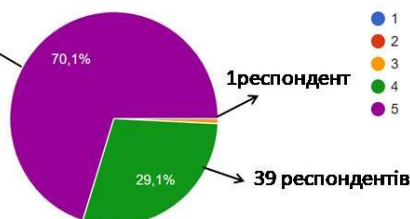
Звісно, плануючи опитування серед читачів, було цікаво дізнатися про загальне враження від бібліотеки. Тому респондентам було запропоновано **оцінити організацію її простору за 5-ти бальною шкалою**. Відповідь на запитання надало 134 респонденти з 140 учасників анкетування. 94 студенти оцінили роботу бібліотеки на найвищому рівні, що є дуже позитивною оцінкою та свідчить про те, що вони задоволені рівнем надання послуг та ресурсів. Досить високу оцінку в 4 бали надало 39 студентів. В 3 бали оцінив організацію простору бібліотеки 1 студент. Можливо, цей читач вважає роботу бібліотеки задовільною через те, що зіштовхнувся з конкретними проблемами та в результаті залишився незадоволений якимось аспектом роботи бібліотеки.

11. Як Ви оцінюєте організацію простору бібліотеки? (вказіть за 5-бальною системою)

 Копіювати

134 відповіді

94 респонденти

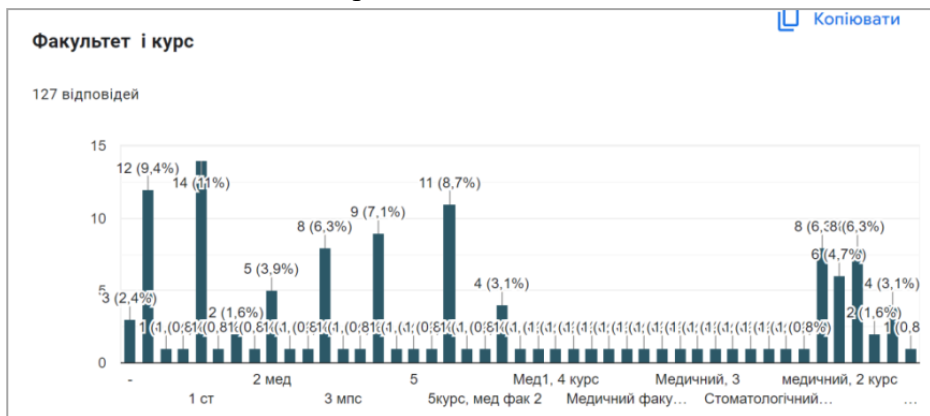

«КНИГОЗАБЕЗПЕЧЕНІСТЬ НАВЧАЛЬНИХ ПОТРЕБ КОРИСТУВАЧІВ БІБЛІОТЕКИ»

Опитування «Книгозабезпеченість навчальних потреб користувачів бібліотеки» дозволяє проаналізувати рівень забезпечення користувачів необхідними навчальними матеріалами. Це своєю чергою впливає на підтримку навчального процесу, задоволення інформаційних потреб читачів, планування закупівлі нових книг і ресурсів.

Участь в анкетуванні взяло 132 респонденти, які анонімно відповіли на 11 запитань. Завдяки такому зворотному зв'язку з читачем отримаємо змогу вивчити якість власних послуг та покращити їх відповідно до потреб та очікувань студентської аудиторії.

Перше запитання анкети передбачало отримання інформації про **факультет і курс респондентів**. Це важливо, оскільки студенти різних курсів та факультетів мають різний рівень потреб у забезпеченні навчальними ресурсами. А бібліотекарю це дасть можливість зорієнтуватися у комплектуванні фонду відповідно до запитів користувачів. На це запитання відповіло 127 студентів. З них: 41 – навчається на першому курсі, 25 – на третьому, 22 – на п'ятому, 18 – на четвертому, 13 – на другому і 5 – на шостому. Не відповіли на запитання 8 респондентів.

На запитання **як часто респонденти відвідують відділ навчальної літератури** відповідь дали 132 респонденти. Деякі учасники опитування обрали не один варіант відповіді. 35 опитаних відвідують цей відділ декілька разів на місяць, що свідчить про їх потребу в отриманні додаткових джерел інформації. 15 респондентів зазначили, що звертаються до відділу один раз на місяць. Декілька разів на рік послугами цього структурного підрозділу користуються 88 студентів.

Не надто високі показники відвідування відділу розкрито в наступному запитанні, яке стосувалося **мети відвідування відділу навчальної літератури**. Відповідаючи на це запитання, респонденти мали змогу обрати декілька варіантів відповідей. Більшість здобувачів освіти отримують базові підручники з усіх спеціальностей в підготовленому комплекті напередодні кожного навчального семестру – так відповіли **93** студенти, а **61** – дослухаються до рекомендацій викладачів і звертаються за додатковою літературою. Серед причин відвідування відділу 16 опитаних вказали – отримання довідки про відсутність заборгованості, рідше зазначено: для виконання домашнього

завдання, навчатися в комфортних умовах, отримання методичних рекомендацій та ін.

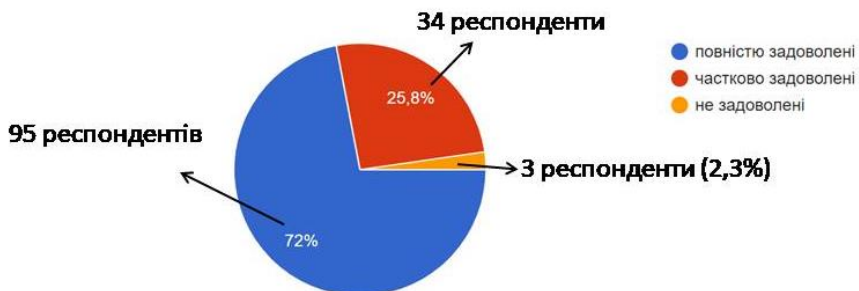

На запитання **чи задоволені читачі наявністю навчальної літератури у фонді бібліотеки** отримали 132 відповіді від учасників анкетування. З них 95 респондентів зазначили, що повністю задоволені фондом навчальної літератури. Іншу думку висловили 34 читачі, які частково задоволені наявними виданнями. Це може означати, що хоча бібліотека й має достатню кількість навчальних матеріалів, проте різноманітність книг не повністю відповідає потребам та очікуванням читачів. Лише 3 читачі залишились не задоволеними кількістю або якістю навчальних матеріалів.

Отож, загалом відповіді респондентів підтверджують достатнє забезпечення навчальними виданнями студентів усіх факультетів.

3. Ви задоволені наявністю навчальної літератури у фонді бібліотеки?

132 відповіді

Важливе запитання для бібліотекарів полягало у з'ясуванні кількості звернень читачів до працівників відділу навчальної літератури допомогти при виборі підручника. За результатами опитування 132 респондентів виявлено, що 42 читачі залюбки користуються порадами співробітників бібліотеки. Це свідчить про їх довіру та бажання використовувати рекомендовані книги як надійне джерело інформації. Інші 55 опитаних читачів рідше звертаються за рекомендацією до працівників відділу, проте під час вибору потрібної літератури враховують їх думку. Відрадно, що досвід та знання працівників бібліотеки дають змогу реально оцінити актуальність та затребуваність того чи іншого видання. Водночас 37 респондентів здійснюють підбір літератури самостійно.

4. Чи звертаєтесь за допомогою у виборі підручника до працівника відділу?

Копіювати

132 відповіді

На запитання **чи часто бібліотекарі відмовляють користувачам у задоволенні читацьких запитів** 103 користувачі відповіли, що жодного разу не отримали відмову. Це свідчить про якісний рівень книгозабезпечення та ефективну роботу бібліотечних працівників. У 25 респондентів іноді виникали ситуації, коли їм доводилося чути відмову в отриманні певної книги. Лише 4 респондентам відмовляли у задоволенні конкретного читацького запиту. Такі випадки можуть бути пов'язані з тим, що деякі популярні видання не завжди можуть бути в наявності.

5. Чи часто Вам відмовляють у ваших читацьких запитах?

Копіювати

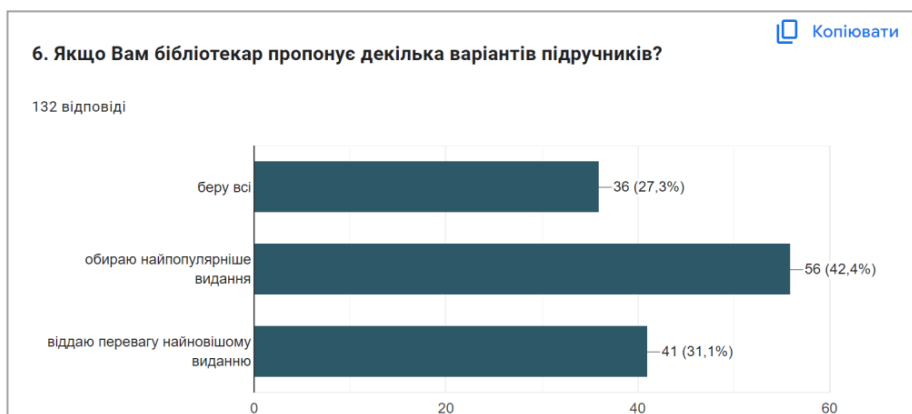
132 відповіді

103 респонденти

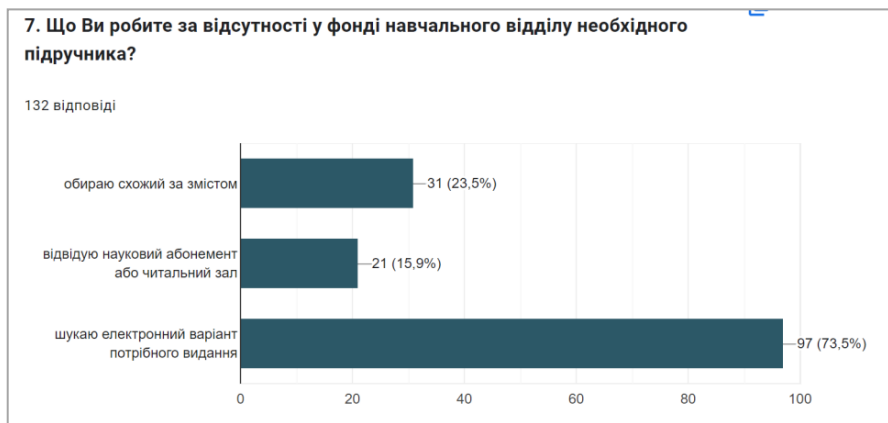
Фахівці відділу навчальної літератури гарно орієнтуються в навчальних виданнях, аналізують різноманітність інформації та підходи до викладу тієї чи іншої теми. Тому можуть проявити експертність та запропонувати декілька підручників за темою. Тож цікаво було дізнатися про **вибір студентів, коли бібліотекар пропонує декілька варіантів підручників**. Відповідь на це запитання дало 132 респонденти, 36 з яких обирають усі запропоновані бібліотекарем книги, визначаючи їх цінність та користь для задоволення свого запиту. 56 опитаних надають перевагу найпопулярнішому виданню. 41 респондент при виборі підручника оцінює актуальність інформації та обирає найновіше видання. Це свідчить про те, що для цієї категорії читачів актуальність та новизна матеріалів є важливим фактором у виборі навчальних видань.

Загалом, фахівці бібліотеки ВНМУ ефективно здійснюють обслуговування читачів із врахуванням побажань та потреб різних груп студентів та володіють знаннями, щоб рекомендувати оптимальні навчальні матеріали для задоволення читацьких потреб. Для цього вони дослухаються до рекомендацій викладачів та знайомляться з навчальним планом університету.

Цікаво було дізнатися як **діють студенти у разі відсутності необхідного підручника у фонді навчального відділу**. Аналіз отриманих відповідей дає змогу зробити наступні висновки: 31 респондент обирає підручник, схожий за змістом. Це означає, що ці користувачі намагаються знайти альтернативну інформацію, що може містити схожі матеріали та дослідження. 21 респондент у такому випадку звертається до читальних залів або на науковий абонемент, щоб отримати потрібний підручник. 97 опитаних за відсутності паперового джерела інформації шукають електронний варіант видання.

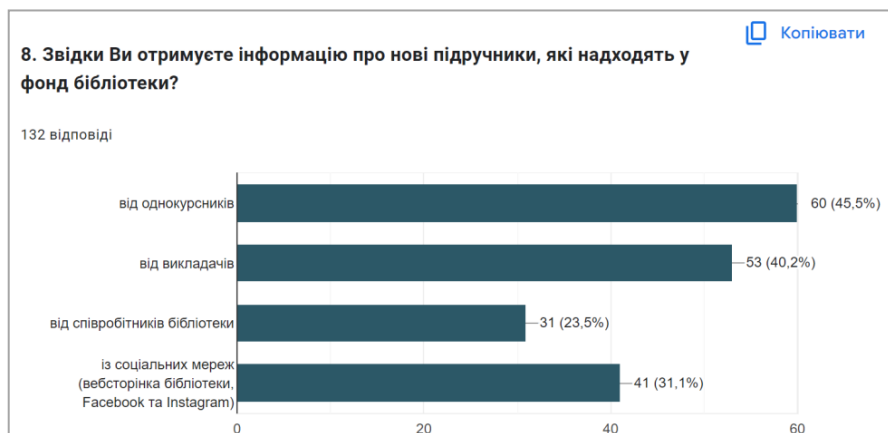
Загалом, бібліотека має належні ресурси та можливості доступу до матеріалів, щоб задовольнити потреби студентів у навчальній інформації. Вказані відповіді студентів свідчать про те, що вони активно шукають альтернативні видання, якщо потрібний підручник відсутній в фонді навчального відділу.

Важливо було дізнатися звідки студенти отримують інформацію про нові підручники, які надходять у фонд бібліотеки. 60 респондентів отримують її від своїх одногрупників, які завжди рекомендують один одному корисні матеріали. Для 53 учасників анкетування відповідні джерела для поглиблення знань надають викладачі. 31 студент дізнається про

нові підручники безпосередньо від співробітників бібліотеки. 41 – відмітив важливість соціальних мереж стосовно інформування про нові надходження. Це означає, що бібліотекарі працюють у правильному напрямі, створюючи постери з новинками для соціальних мереж, якими активно користується студентська молодь.

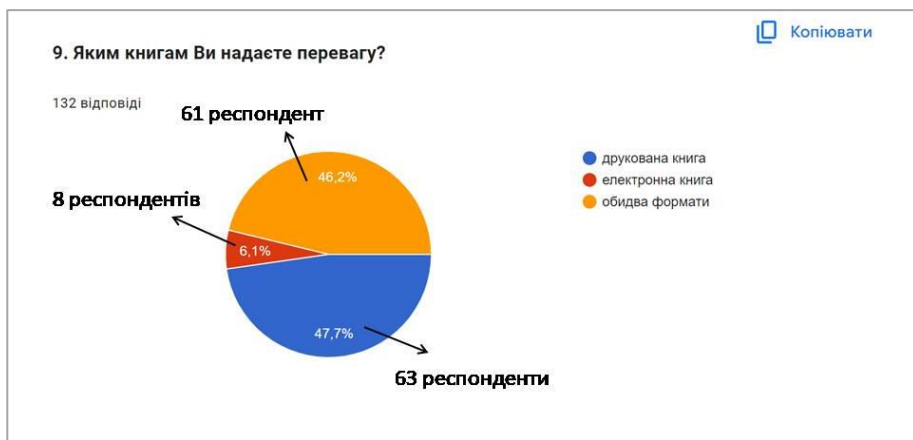
Загалом, для задоволення індивідуальних навчальних потреб студенти використовують різні джерела інформації. Однозначно поряд із рекомендаціями викладачів та співробітників бібліотеки важливим залишається значення віддаленого інформування.

Актуальним було запитання стосовно **формату книг, яким студенти надають перевагу**. Здобувачі медичних закладів освіти зацікавлені у друкованих виданнях, які фізично можна тримати в руках, гортати та переглядати схеми, таблиці, навчальні фото та ілюстрації. Це підтвердило 63 респонденти. Лише електронним книгам перевагу надало 8 респондентів. Звісно, тут можна говорити про зручність, адже такий формат книги може бути доступний в будь-який час та в будь-якому місці. Обидва формати видань обирає 61 респондент. Це може свідчити про те,

що в залежності від ситуації студенти користуються різними форматами видань.

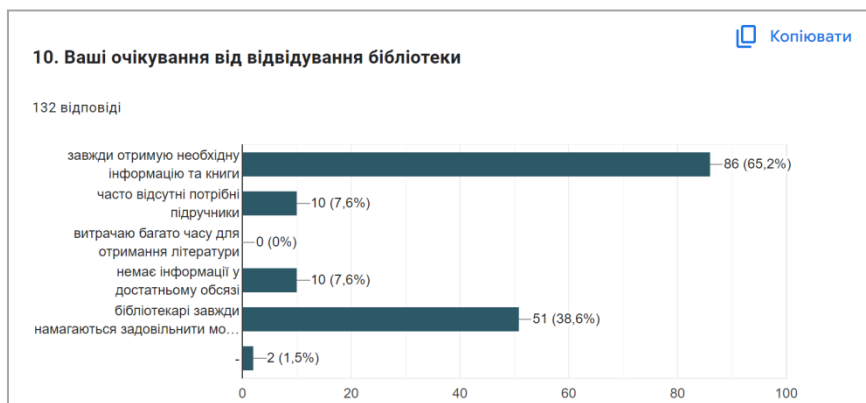
Частка студентів, які віддають перевагу друкованим виданням та книгам обох форматів, значно перевищує тих, хто вибирає лише електронний формат. Цей факт підтверджує, що видавництва та бібліотеки мають враховувати потреби читачів і забезпечувати доступність до книг у різних форматах.

Складовою успішної роботи бібліотеки є аналіз **очікувань користувачів від відвідування бібліотеки**. За результатами опитування, **86** респондентів зазначили, що бібліотека повністю відповідає їх очікуванням щодо отримання книг та необхідної інформації. Це свідчить про те, що бібліотека університету успішно виконує одну зі своїх основних функцій, а саме, ефективно та якісно забезпечує користувачів необхідними навчальними ресурсами. Свою довіру, позитивну оцінку роботи бібліотекарів та їх готовність завжди допомогти у забезпеченні читачьких потреб висловив 51 респондент. Лише 10 зазначили, що траплялися часті випадки відсутності потрібних підручників. Ще 10 відповіли, що не отримали необхідну інформацію в достатньому обсязі. Доцільно зазначити, що респонденти мали

змогу обрати декілька варіантів відповіді на це запитання, тому в загальному негативна оцінка ситуації була обрана одними й тими ж 10-ма користувачами.

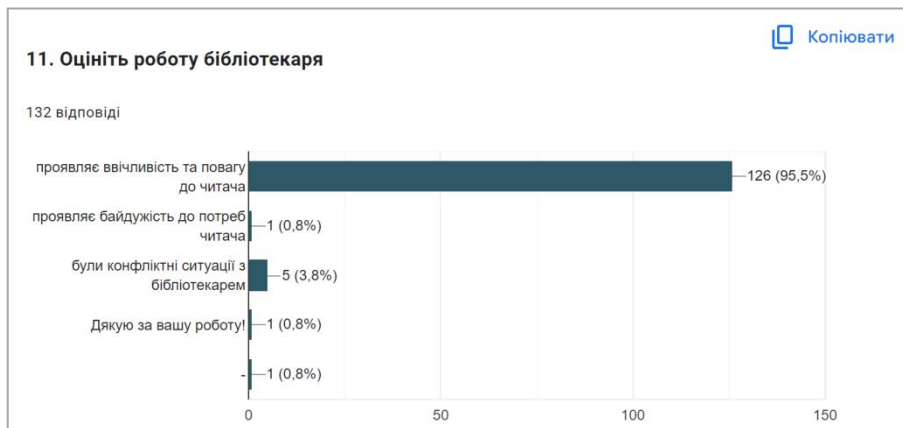
Аналізуючи ці відповіді, можна визначити коло викликів та потреб, з якими зіткнулися користувачі бібліотеки. Зворотний зв'язок із задоволеними читачами, чисельність яких значно переважає, свідчить про високу оцінку роботи бібліотекарів та їх бажання задовольнити потреби користувачів.

Доцільно отримати зворотний зв'язок від читачів і з приводу **оцінки роботи бібліотекаря**. Анкетування дає змогу зрозуміти якість послуг та рівень обслуговування студентів, проаналізувати відповідність читацьким потребам та оцінити загальне враження від роботи бібліотекаря.

Відповідь надали 132 респонденти. Із них 126 зазначили, що бібліотекар проявляє до них ввічливість та повагу. Це дуже позитивний результат, адже така оцінка важлива для доброзичливої комунікації та створення приємної атмосфери перебування читачів у просторі бібліотеки. 1 учасник опитування подякував бібліотекарям за роботу. Лише 1 респондент відзначив, що бібліотекар проявляє байдужість до читачів, 5 повідомили, що мали конфлікти з бібліотекарем, 1 – не відповів на запитання.

Приємно, що більшість читачів оцінюють роботу бібліотекарів відділу позитивно, високо цінуючи їх ввічливість та повагу. Всі зауваження студентів, беззаперечно, варто врахувати та додатково пропрацювати навички врегулювання конфліктів і побудови позитивних взаємин з читачами.

Опитування «Простір бібліотеки у площині освіти і дозвілля» та «Книгозабезпеченість навчальних потреб користувачів бібліотеки» свідчать про позитивну оцінку роботи бібліотеки її досить гарну репутацію серед студентської молоді. Над зазначеними проблемами й недоліками потрібно працювати, щоб покращити умови й вдосконалити послуги та повністю відповідати високим потребам своїх читачів.

ДЛЯ ПОДАТОК